

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Državni zbor.

Dunaj, 12. decembra.

Drugo branje pogodbe.

Še vedno se ni uletela ploha govorov. Kdor je kaj razmišljal o pogodbi ter tu ali tam našel primerno misel, išče prilike, da jo v javni seji spravi v zapisnik ter v javnost. Tudi to mora biti zaradi volivcev, čeravno se vsled najboljšega ali najradikalnejšega govora ne bode izpremenila niti pičica pogodbe. Tako je današnji prvi govornik, nemški agrarec Luksch, z vso močjo svojega ne ravno slabega glasu hotel prepričati svoje poslušavce, da bi on sklenil boljšo pogodbo z Ogrji, ko pa bi tega ne mogel, potegnil bi on carinsko mejo med Avstrijo in Ogrsko. To je vse lepo rečeno, a bi ne bilo storjeno, ko bi g. Luksch nosil pod pazduho Beckov široki portfelj. Jako radi priznamo, da je Luksch prijatelj malemu kmetu; vendar vzdržujemo svojo trditev, da ravno naš mali kmet ne bi bil prav nič na boljšem, prebivalstvo sploh pa na slabšem, ko bi se z novim letom izvršila gospodarska ločitev od Ogrske. Ako mi bo dopuščal čas, bodem utemeljil to svojo trditev. Brez pomisleka pa pritrjujemo Lukšu, ki je zaklical soc. demokratom: Vi očitete, da so naši kmetje oderuhi. Toda vi ste z oderuhi v ožji zvezi nego kmetje, ker vi hodite roko v roko z borzijanci, ki določajo tržne cene žitnim pridelkom. Ko Lukš izgovori te resnične besede, tedaj je ves soc. demokratski tabor na nogah. Vseprek kriče nad Lukšem, ki pa se ne zmeni dosti ter izjavi, da glasuje proti pogodbi.

Najzanimivejši je bil danes govor poljskega poslanca barona Battaglia. Žal, da vsled pomanjkanja prostora ne morem navesti vseh govorov.

Posl. Wolf, ki je pred leti vzbujal mnogo pozornosti, je sedaj bolj osamljen. Kot nemški radikalec je govoril proti pogodbi, ker njegov politični evangelij je: Proč od Ogrske pod prusko kučmo! To izvestje pa ni novo, ker Schönerer in tovariši že desetletja trgajo Avstrijo od Ogrov ter jo vprezajo v prusko oje.

Bukovinski poslanec baron Hormuzaki je povedal nekaj pametnih misli za pogodbo. Rusinski poslanec dr. Dnistrianskyj pa je prečital dolgo filipiko proti Poljakom, ki preveč prezirajo rusinske kulturne težnje.

Baron Beck.

Danes je zopet posegel v razpravi min. predsednik baron Beck, rekoč: Danes obračam pozornost na dejstvo, da je to prva pogodba, ki ne zahteva novih denarnih žrtv od Avstrije. L. 1878., ko se je sklenila druga pogodba, je Avstrija žrtvovala mnogo milijonov pri užitinskih davkih, kvota pa je ostala prejšnja. Drugo škodo je imela Avstrija pri finančni carini od kave, čaja in kakaa. Pri nas se užije teh živil mnogo več, nego na Ogrskem. Carina pa se je porabljala tudi v pokritje ogrske kvote za skupne državne potrebe. Enake razmere je ustvarila tudi tretja nagodba l. 1887. Pa tudi pred desetimi leti je Avstrija prevzela nove žrtve pri užitinskih davkih in razdelitvi čistih dohodkov avstro-ogrskemu banki. Ogrji so sicer obljubili, da zvišajo svojo kvoto, pa tega niso storili. Šele z novo pogodbo se zviša ogrska kvota za pet milijonov. Nova pogodba tudi omogoči znižanje sladkornega davka za 28 milijonov ter zagotovi zgradbo dalmatinske železnice.

Najbolj pa se čudim onim, pravi govornik, ki s poljedelskega stališča pobijajo pogodbo. — Vsa sredstva so uporabili, električnim potom so pri kmetijskih družbah naročali proteste proti pogodbi (Smeh), dasiravno se morejo agrarci najmanj pritoževati. Knez Auersperg se je pošteno potrudil, da bi kot agrarec pobijal pogodbo, pa ni navedel niti enega razloga. Sicer pa moramo pogodbo presoati z višjega stališča z ozirom na splošne koristi.

Čudno je tudi stališče soc. demokratov, ki so glasovali za nujnost, a hočejo glasovati proti pogodbi. Ravno vsled pogodbe je mogoče zabraniti še večjo draginjo živil. Zato je nerazumljivo stališče soc. demokratov.

Tudi taktika hrvaških poslancev me je iznenadila. Pričela se je akcija za povzdigo gospodarskih in kulturnih razmer v Dalmaciji. Razveljavljena je vinska klavzula, nova pogodba jim zagotavlja železnično zvezo z ostalo Avstrijo in vlada hoče tudi sicer biti naklonjena Dalmaciji. Vendar pa se Hrvatje z vso silo upirajo pogodbi, ne zaradi točk v pogodbi, marveč zaradi določb, katerih pogodba ne omenja. Toda tega, kar zahtevajo Hrvatje, jim avstrijska vlada ne more dovoliti, najmanj pa v okviru te pogodbe. Sicer pa smem trditi, ne da bi izrekel sodbo o razmerju med Hrvati in Madjari, da ta pogodba tudi Hrvatom donosa koristi. Z ozirom na vse to smem trditi, da vsak poslanec lahko z mirnim srcem glasuje za pogodbo.

Baron Beck seveda ni mogel zamolčati prošnje, naj bi se poslanci ne vtikali v ogrske razmere, kakor je to sinoči storil dr. Soukup, ki je bilč madjarski narodni šovinizem osobito proti Slovakom. Razumemo stališče Beckovo, a tudi ministrski predsednik mora navzlic svojim svarilom razumeti stališče poslancev. Istina je in ostane, da so Madjari največji narodni šovinisti v celi Evropi.

Nato so govorili Stopinski, Bielhovek in Spinčić, ki je v daljšem, zanimivem govoru stvarno utemeljeval hrvaško stališče, ne da bi napadal slovenske tovariše, kakor vihravi Tresič. Končal je z željo, da ostanejo Slovenci in Hrvatje edini v borbi za obstanek.

Po Spinčiću je govoril kat. Čeh Šilinger, ki izjavi, da glasuje njegova stranka za pogodbo. Na to se zaključila razprava. Za glavna govornika se izvolila kontra češki radikalec Hajn in za pro krščanski socialc Lang. Hajn govori dve uri češko. Klofač in Starck stavita več vprašanj. Ob 10. uri zvečer se zaključila seja. Prihodnja seja jutri ob 11. uri dopoldne.

Starostno zavarovanje.

Danes je poslanec Gostinčar vložil peticije za starostno zavarovanje in predlagal, da se natisnejo v zapisniku. Peticije so poslali: Člani strokovnega društva na Savi iz Bistrice na Koroškem, strokovno društvo rudarjev v Idriji, strokovno društvo čevljarjskih pomočnikov v Trzinu, delavsko društvo v Gabrijah pri Celju in strokovno društvo rudarjev v Zagorju ob Savi.

Parlamentarni koledar.

V ponedeljek ali torek bode pogodba pod streho. Zbornica mora bodoči teden rešiti še budgetni provizorij, zakon o znižanju sladkornega davka ter izvoliti delegate. Dne 19. ali 20. bode zbornica odgodena. Avstrijska delegacija se snide 20. ali 21., da dovoli začasni proračun; redno delegacijsko zasedanje pa bo po novem letu.

Cujejo se tudi glasovi, da utegnejo biti v prosincu ali svečanu sklicani proračunski, ustavni in odsek za revizijo poslovnika. Ako se to zgodi, potem je pač upanje, da parlament enkrat zopet rešileto državnih proračun, kar se je samo enkrat zgodilo v zadnjih desetih letih. Govori pa se tudi, da se v svečanu zbero nekateri dež. zbori. Zbornica bi se sešla zopet v sušcu ter zborovala do junija, ko bi bili sklicani deželni zbori. To pa so računi brez krčmarjev.

Dr. A. Ušeničnik.

Zelena zastava.

Angleški spisal C. Doyle.

Ko je konstablerski narednik Murdoch neprestano streljal na Jacka Enollyja, ki je bil pri irski strelski brigadi, na Rorija, ki je bil pri gorski bateriji, in na skrajno levo krilo »Deželne zveze«, se je pridružil britski armadi pri Kanturku v majhni veselici družbi mesečnjakov*) njegov brat-dvojček Dennis. V domačiji mu je že gorelo za petami, a ker ni imel petinšedemdeset šilingov, da bi jo popihal v Ameriko, si je izbral to edino pripravno pot, da si jih pridobi. Redkokdaj je imelo Njeno Veličanstvo manj nadebudnega rekruta, kajti njegova vroča keltska kri je kar kipela od sovraštva do Angležev in vsega, kar je angleško. Toda narednik se je zadovoljno smehljaj, ko je videl njegovo šest črevljev visoko postavlo in njegova štirinštrideset palcev široka prsa, in ga hitro od-

*) Mesečnjake so imenovali irske hudo-delce, ki so svojim angleškim gospodarjem zažigali po noči poslopja in jim iz osvete delali različno škodo.

§ 14.

Že mnogo časa si politiki, posebno pa juristi ubijajo glave, kako bi črtali iz ustavnega zakona zloglasni § 14., ki ga more malovestna vlada izrabljati proti parlamentu ter zadušiti ustavno življenje. V zadnjih desetih letih so prejšnje vlade s pomočjo § 14. izdale mnogo naredb, ki naravnost kršijo ustavo in naredbe parlamenta. Tako n. pr. vlada kruto krši ustavni zakon, ako s § 14. zviša davek, kar se je zgodilo leta 1899. S § 14. more vlada najkrutejši absolutizem olepšati z ustavno krinko. Ustavni odsek sedaj proučuje vprašanje, kaj naj se zgodi s § 14. in dotičnimi naredbami. Danes je odsek sklenil, da zbornici predloži svoje nasvete.

Sladkorni davek in gosposka zbornica.

Gosposkozbornični člani izjavljajo, da sladkorna predloga sprejeta po zborničnem proračunskem odseku v sedanjih obliki ne postane nikdar postava. Predlogo nameravajo odkloniti najbrže sploh zaradi znižanja davka, češ da bi imeli od osemkronkega znižanja dobiček le prekupci in da bi morala iskati država drugih davčnih virov. Voditelji velikih zborničnih strank se pogajajo z voditelji gosposkozborničnih skupin, a dozdaj še brezuspešno.

Hebsko jezikovno vprašanje.

Odbor deveterice nemških strank se je razgovarjal z min. predsednikom o hebskem jezikovnem vprašanju in o volitvah v delegacije. Parlamentarna komisija Češkega kluba se je tudi posvetovala o taktiki glede na hebsko jezikovno vprašanje. Najbrže nastopi klub skupno s češkimi radikalnimi strankami.

Predsednik delegacij.

Za predsednika delegacij bo najbrže izvoljen posl. Fuchs.

Odstop nemškega ministra krajana Peschke.

Med poslanci se je danes govorilo, da odstopi Peschka, ker zavzemajo nemški agrarci opozicijsko stališče. Po informacijah na merodajnih mestih te govorice niso resnične.

Opozicija čeških katoličanov proti dr. Kramaru.

„Češko Slowo“ poroča, da je nastal v „Narodnem klubu“ odpor proti dr. Kramaru. Katoliški češki poslanci s Češke so sklenili, da nastopijo z opozicijo. Med staro- in

LITZER.

Herdes Konversationslexicon.

Krasen božični dar! Imamo sicer že podobna dela, a le podobna. Ena so prevelika, s težkim balastom, — Brockhausov leksikon ima n. pr. 17 debelih bukev, druga so zopet premajhna in zato pomanjkljiva. Herderjev leksikon je krenil v zlato sredo. Obsega samo osem knjig, a v teh je zbrano vse, kar je po drugih razblinjeno na 16 in več delov. To je dosegel Herder s tem, da je za kratke, a jedrate in po vsebini popolne članke žrtvoval več, kakor bi bil moral žrtvovati za raztegnjene razprave. To je prva velika prednost tega dela. Kar se tiče tiska, grafike, risb, slik in tabel, je to delo — kar se seveda pri Herderju že itak umeje — na višku današnje tehnike. Zlasti v umetnostni, in še posebej v cerkveni umetnosti, to delo brezdvojnoma prvači. Odprite n. pr. članek: gotika. Kako krasne reprodukcije, ki podajajo celo sliko o gotiki. Berolinski »Reichsanzeiger« pravi, da glede tega ne dosega Herderja noben podobni moderni leksikon. V današnjih razmerah je umevno, da se mora tako delo ozirati še zlasti na napredek industrije in na tako pereča gospodarska in sploh social. vprašanja. Herder si je stavil kot posebno nalogo, da tudi v tem oziru zadovolji vse zahteve in upravičene želje. V vsem pa je spoštoval najnovejše pridobitve. Tudi tu je marsikaj, v čemur se ne more meriti s Herderjevim delom nobeno tudi večje

tako delo. In to bi bila druga prednost. A kar je poglavitno — in tu je za nas tista prednost Herderjevega leksikona, ki nam je najbolj živo vzbujala željo po takem delu, ko smo rabili druga sicer imenitna leksika (Brockhaus ali Meyerja) — to delo je katoliško. Sodelovali so pri njem katoliški učenjaki, ki poznajo krščanstvo in Cerkev, ki zajemajo iz krščanstva globoko ljubezen do resnice in pravice ter vedo, da je vera najsvetejša in najdražja, kar ima človeštvo. Pri drugih tujih delih občudujemo skrb za tehnično popolnost, a za religiozno nimajo smisla, glede krščanstva pa često podajajo le izpačena podatke in njih slika o Cerkvi je le bolj poptvara. Take zastrupljajo nič hudega sluteče duše!

Herderjev leksikon torej v vsakem oziru z dobro vestjo priporočamo. Dokler nimamo katoliškega slovenskega takega dela — in nobenega upa ni, da bi ga dobili že v bližnji bodočnosti — nam je najbližje to delo. Dandanes človek ne more biti brez takih pomočkov. Ni mogoče čitati s pridom časnikov, zlasti ne znanstvenih reči, a kaj šele predavati po izobraževalnih društvih, kjer se zbirajo mladeniči in moške ukaželnici in z večjo ali manjšo strokovno izobrazbo, če človek nima dela, ki ga hitro, a zanesljivo pouči o raznih stvarih, ki jih ne ve ali jih je pozabil. O tej živi potrebi priča dejstvo, da je izdan n. pr. Brockhaus že v 14. izdajah, a Meyer v šestih. Herderjeva sedanja izdaja je tretja, a šele s to izdajo, ki je popolnoma novo delo, se je Herder dvignil na ono višino, da nam nadomešča vse druga taka dela, a obenem nudi, česar druga dati ne morejo — sliko o člove-

pravil s tucatom drugih fantov v Fermoy, kjer so se zbirali na vojsko, in od tam so jih poslali po par tednih k prvemu praporu kraljevega mallovskega polka na vrhu listine za inozemsko službo. Kraljevi mallovske polk je bila takrat čudna mešanica, kakor so bili sploh polki, ki so jih najemale velike države, da so se borili za nje. To so bile najtemnejše ure v boju na suhem, ko so hodili nekateri na delo po dnevu z lopatami in ovni, a drugi ponoči z maskami in puškami. Ljudje, ki so bili pregnani z doma in svojih njiv, so dobili službo celo pri vladi, ki je bila po njihovem domnevanju kriva njih nezgod in zdaj pa zdaj so počenjali divje stvari, predno so prišli. V irskih polkih so bili rekruti, ki so pozabili svoja lastna imena, tako malo so jim bila znana. In takšnih ljudi je bilo polno pri kraljevem mallovske polku; a dočim so še življali slavo, da so najboljši polk v armadi, ni nikdo bolje vedel nego njihovi častniki, da so izdajalski in da strupeno sovražijo zastavo, pod katero služijo.

Središče vse propalosti je bila C-stotnica, ki so v njo uvrstili Dennisa Conollyja. Bili so Kelti in najemniki do zadnjega moža; vse, kar so vedeli o britski vladi, je bil neizprosni veleposestnik in orožništvo, ki je bilo po njihovem mnenju vedno na strani veleposestnikov. Dennis ni bil edini mesečnik v vrstah, niti ni bil edini, katerega je neznošno smrtno sovraštvo storilo trdosrčnega. Divjaštvo je rodilo divjaštvo v oni trajni meščanski vojski. Veleposestnik, ki so ga tlačile težke hipoteke, je imel malo usmiljenja s svojimi najemniki. Saj je jemal le to, kar mu je dovoljeval zakon, toda z možni, kakor so bili Jim Holan, ali

mladočehi so tudi vedno večja nasprotstva. Hebska zadeva je pospešila razpor v „Češkem klubu“.

AVSTRO OGRSKA.
POŠTNI USLUŽBENCI DELAJO PO PREDPISIH.

Dasi je bil šele včeraj razglašen pasivni odpor poštarnih uslužbencev, so se že včeraj poznale posledice. Seveda se bo poznalo delo po predpisih občutno v dveh ali treh dneh. Že včeraj smo omenjali, da so v odporu poštarji, oficijanti, uslužbenci in deželni slugi. Ostale skupine poštarnih uslužbencev simpatizirajo s tovariši, ki so v boju in bodo morali tudi bolj počasi delati, ker je v poštarni službi odvisna vsaka skupina od druge. V Gradcu se je poznalo že včeraj jutraj, da se dela po predpisih. Pri predalih so se odpravljala pisma počasi. Velike zmede nastanejo najbrže po kolodvorskih poštah. Brzjavni promet bo tudi trpel, ker se lahko poslužuje uradništvo taktične poteze, da imajo pred zasebnimi brzjavkami prednost uradne. V Gradcu so imeli včeraj zvečer poštarni uslužbenci shod. Na Dunaju so delali včeraj po predpisih le oficijanti. Splošno se poroča z Dunaja, da se dela na Dunaju in na Nižje-Avstrijskem po predpisih. Včeraj zvečer se je pomnožilo delo po predpisih. Na Zgornje-Avstrijskem in na Solnograškem se poštarni oficijanti niso pridružili pasivnemu odporu. Na Češkem še ni gotovo, ako se poštarni uslužbenci priklonijo pasivnemu odporu.

Ojačenje vojaštva ob naši italijanski meji.
Vojaška uprava neprestano pomnožuje vojaštvo ob italijanski meji. Navadnih smrtniki kljub vsem protitrditvam vladnih trozveznih čuvajev sodimo, da se nekaj kuha na Laškem. Poveljništvo graškega armadnega zbora je obvestilo poreški občinski svet, da pride 8. aprila 1908 v Poreč ena stotinja 24. lovskega polka in da ostane trajno v Poreču.

Bolgarski knez pri našem cesarju.
Cesar je zaslísal dne 12. t. m. bolgarskega kneza Ferdinanda v daljši avdienci.

Protí grdemu ravnanju z vojakí.
Ministrstvo dež. obrambe je izdalo ukaz glede na grdo ravnanje z vojakí. Ukaz se sklicuje na v l. 1896, 1899 in 1904 izdane ukaze o pretepanju in o psovanju vojakov po častniških in podčastniških. Brezobzirno strogo se mora postopati z onimi, ki zlorabljajo svojo oblast. S trajnim nadzorstvom in s poukom poveljnikov se morajo odpraviti pri podčastniških napadnih nazorih o grdem ravnanju in o psovanju vojakov. Vojaška sodišča se opozarjajo, da v takih slučajih ni na mestu prevelika miloba in da se ne degradirajo obtoženci osobito. Če se gre za ponavljanja ali za surova ravnanja, ki so imela posledice in za zmerjanje, ki žali verski ali narodni čut moštva. Ni dopustno, da se pomiloste po obsodbi obsojenci z ozirom na službo, ker je to protipostavno in omaja zaupanje vojakov in javnega mnenja v vojaško pravosodje. Tudi ni dopustno, da vsled grdega ravnanja z moštvom degradirane podčastnike neposredno ali kmalu po prestani kazni zopet povišajo v službi. V bodoče se morajo premestiti zaradi grdega ravnanja kaznovani podčastniki takoj po prestani kazni h kakemu drugemu oddelku.

Preiskava proti škofu Parvyju.
»Narodna politika« poroča: »V zadevi suspendiranega župnika Hlinke, ki se nahaja sedaj v dveletnem državnem zaporu, je odposlala kurija v Rožun svojega delegata, da uvede preiskavo proti škofu Parvyju, oziroma da preišče proti škofu vlozene pritožbe.

Stoletnica dunajske kmetijske družbe.
Dne 12. t. m. je slavila dunajska kmetijska družba svojo stoletnico. Navzoč je bil nadvojvoda Rainer, ministra dr. Ebenhoch in Abrahamovič, kakor tudi mnogo drugih dostojanstvenikov. Na slavnostnem zborovanju je govoril poljedelski minister dr. Ebenhoch.

Patrick Mc. Quire, ali Peter Flynn, ki so videli, kako so jim iztrgali streho iznad koč in kako se je stiskala njih rodbina med revnim pohištvom na cesti, se je bilo težko prepirati o abstraktni postavi. Kaj pomaga, da so v onem dolgem in krutem prepiru marsikaj pretrpeli najemniki, a marsikaj tudi veleposestniki. Mož, ki si ga udaril, lahko čuti le svojo rano in vrste C stotnije kraljevega mallowškega polka so bile užaljene in divje do dna duše. Šepetali so si na tihem po barakah in kantinah, skrivaj se šaljali po javnih hišah in si izročali gesla od ust do ust in še mnogo drugih znamenj, tako da so bili njih častniki prav veseli, kadar je prišlo povelje, da se jih odpošlje v inozemsko, ali pa še boljše, v aktivno službo.

Irski polki namreč preje niso bili pokvarjeni in so gledali samo iz daljave na svojega sovražnika, akoravno bi moral pravzaprav biti njih prijatelj. Toda kadar so stali pred sovražnikom in so njih častniki skočili pred nje, zamahnili in zavpili hura, so se njihova uporna srca hitro omehčala in njih pogumna keltska kri je kar vrela od veselja, da se bodo borili, tako da so se zaostali Britanci čudili, da so mogli kedaj dvomiti o zvestobi svojih irskih tovarišev. Tako bi se zopet zgodilo, kakor so pravili častniki, in ne bilo bi tako, ako bi ne bilo Denisa Connollyja in nekoliko drugih. (Dalje.)

Burna seja olomuške trgovske zbornice.
V seji olomuške trgovske in obrtne zbornice dne 12. t. m. so se pripetili burni prizori. Pri obravnavi proračuna za leto 1908 je naznanil predsednik Primavesi, da se razpravlja v tajni seji o onem delu proračuna, ki se peča s plačami osebja. Nadalje je določil, da smejo posamezni govorniki govoriti le po deset minut. Češki svetniki so glasno protestirali. Tudi češki poslušalci so delali nemir. Predsednik je dal poslušalce odstraniti. Češki govorniki so na to vsi govorili istočasno in zahtevali, da morajo nastavití tudi češke uradnike. Pri glasovanju so hiteli češki svetniki k nemškim, kjer so glasno klicali. V nemiru so odobrili proračun. Le počasi so se pomirili razburjeni duhovi.

Nezadovoljni uslužbenci »Severne železnice«
Dne 12. t. m. so posredovali moravski poslanci pri žel. ministru v prilog uradnikom in uslužbencem »Severne železnice«. Železničarji so zelo nezadovoljni, ker je birokracija srečno preprečila uspehe zadnjega izboljšanja plač. Železničarji »Severne železnice« se pripravljajo na »delo po predpisih.«

Ogrsko-hrvaški državni zbor.
Ogrsko - hrvaški državni zbor je odobril dne 12. t. m. v tretjem čitanju avtonomni ogrski carinski tarif in pričel podrobno razpravo o pooblastilni postavi. Sprejeli so naslov in pričeli razpravljati o edinem paragrafu. Govorilo je hrvaško več poslancev. Zbornica je odobrila z veliko večino edini paragraf pooblastilne postave. Prihodnja seja 13. t. m. z dnevnim redom: tretje čitanje pooblastilne postave, postava o kvoti in pogodbene predloge. Hrvatje nameravajo 23. t. m. poostriiti obstrukcijo ob razpravi o kvoti. Hrvaški poslanci sklepajo na skupnem shodu o nadaljnjem svojem stališču.

Pojavi vseučiliške mladine avstrijske.
Ob zadnjem shodu graških vseučilišnikov se je ob navzočnosti obeh rektorjev agitiralo za gibanje »Proč od Rima.« Hujskanje za odpad je organizirano. Visokošolski odsek dunajskega vseučilišča je izdal namreč tajno okrožnico, v kateri pozivlja vsenemške državljane naj slovesno prestopijo v protestantizem za jubilejni dar ljubljenu narodu. Kdor misli tako, kakor odbor, naj s podpisom obljubi, da na po odboru določen dan izstopi iz katoličanstva. V Černovicah je imelo nemško nacionalno dijaštvo shod, na katerem so protestirali proti dr. Luegerjevemu govoru, v kolikor je naperejen proti prostosti pouka in znanostnega preiskavanja. Naglašajo pa nadalje, da se strinjajo z dr. Luegerjevimi izjavami o pojudoavljenju vseučilišč. — Praški realistični in socialistični vseučilišniki so predlagali v »Zvezi češko-slovanskega dijaštva,« da se češko dijaštvo zahvaljuje socialnim demokratom, ker so predlagali, da se izključijo od vseučilišč teološke fakultete. Ker je bil predlog odklonjen, so realisti in socialisti izstopili iz »Zveze«. Realistični »Czas« pa zahteva protestanško fakulteto na češkem vseučilišču.

HRVAŠKI SABOR RAZPUŠČEN.
Hrvaška bivša vladna stranka je izjavila, da obsoja zakon o železniški pragmatiki in da Rakodczayja ne bo podpirala. V včerajšnji seji je cela koalicija predlagala naj se postavi Rakodczay na obtožno klopi. Hrup je bil silovit. Koalicija in galerije so upile na bana: Pred sodišče ž njim, a ne na banski stol. Starčevićanec Elegovič kliče koaliciji: To ni ban, ne priznavamo ga, katekterega Vi tu tožite. Zakaj molčite o železniški pragmatiki? Doli vsi nagodbeni bani in tudi Vaš bodoči!

Dr. Josip Frank je stavil nujni predlog, naj se odbor 7 poslancev posvetuje o kraljevem reskriptu glede imenovanja novega bana, naj reskript prouči s stališča hrvaškega drž. prava in naj hitro poda saboru poročilo. Starčevićanec dr. Elegovič je stavil nujni predlog za uničenje žel. pragmatike. Starčevićanec dr. Vlad. Frank za uvedeno splošno in enake volilne pravice. Starčevićanec dr. Bošnjak za izpremembo poslovnika.

Starčevićanci niso pustili, da saborski zapisnikar čita kraljev reskript o razpustu sabora ter so grozili predsedniku Medakoviču, ki je hotel že popustiti. Starčevićanci so klicali, da se mora najprej rešiti dnevni red in rešiti najprej Frankov predlog in opozarjali predsednika, kako je v sličnem slučaju obnašal se predsednik ogrske zbornice. Ban se je moral potem obleči v gala uniformo in kot kraljev komisar priti v zbornico, da sam prečita kraljev reskript o razpustu sabora. Ko je Rakodczay izgovoril zadnje besede iz reskripta in hotel še nekaj povedati, intoniral je Elegovič »Liepo našo domovino«, poslanci in galerije so se mu pridružile in ob zvokih hrvaške himne se je razšel sabor. Na poti iz sabora je narod Rakodczayju prirejal burne demonstracije. Ljudstvo mu je klicalo: Doli mažarski žandar!

VELIKANSKE OVACIJE ZA ŽUPNIKA HLINKA.
Iz Szegedina se poroča: Na tri leta obsojenega slovaškega župnika Hlinko so tu slovesno sprejeli. Na kolodvoru ga je pričakovala velikanska množica, ki ga je spremlila v ječo. Ljudstvo je Hlinki prirejalo navdušene ovacije. Po Ogrski so razširjeni letaki z župniko-

vim geslom: Za svoj narod, za vero, za prostost! Oblasti lekate konfiscirajo.

TUDI POREČ DOBI POSADKO.
Županstvo v Poreču je prejelo od 3. vojaškega zbora uradno poročilo, da pride dne 8. aprila 1908, tiakaj v posadko ena stotinja 28. lovskega bataljona.

UMOR BORISA SARAFOVA.
Boris Sarafov in Gavanov sta bila umorjena po naročilu makedonskega revolucionarskega sodišča. Umoriti so dale Sarafova mogočne makedonske stranke, ki niso bile zadovoljne z novimi nemiri v Makedoniji. Nezadovoljne stranke vodi znani četovodja Santanski, ki je svoj čas povzročil, da so odvedli Angležinjo Stone, ki so jo izpustili šele po treh letih za visoko odkupnino. Morilec Sarafova Panica, 27 let star, doma iz Tirnova, pripada Santanskim pristašem. V Sofiji je Sarafov umor zelo vznemiril prebivalstvo. Vse je govorilo o umorjenem makedonskem princu, kakor so nazivali Sarafova. Policija je zaprla do 60 oseb, samo znane revolucionarje. Dozdej napadalca še niso dobili. Po drugih poročilih je pa bil Sarafov umorjen iz osebnega maščevanja. Sarafov in ožji njegovi tovariši so namreč živeli jako razkošno od denarja, ki so ga nabrali razni prekucijski odbori.

Umorjeni Boris Sarafov je bil star 35 let. Rojen je bil v novorokopskem okraju v vasi Ljubjakovo. Njegov oče je bil učitelj, ki se je udeleževal kakor njegovi predniki narodnih bojev. Turki so Sarafovega očeta večkrat zaprli. Večinoma so živeli otroci sami z materjo. Že v rani mladosti je sklenil Sarafov, da se maščuje nad Turki. Turki so izgnali leta 1886 Sarafovega deda in očeta v Malo Azijo za dobo 15 let. Mladi Boris je obiskaval solunsko gimnazijo do šestega razreda, nato se je podal brez potnega lista po gozdeh in čez gore v Sofijo, kjer je našel svojega deda in očeta, ki sta ušla iz Male Azije. Vstopil je star 17 let v vojaško šolo, jo zapustil in jo končno dokončal leta 1892. Postal je bolgarski častnik, a je zapustil vojaško službo in vodil leta 1895 osemdeset prostovoljcev v Makedonijo, kjer je osvojil mesto Melnik. Z nadporočnikom Davidovom in Kovačevom je ustanovil leta 1899 po sklepu makedonskega kongresa glavni odbor makedonskega gibanja. Sarafov je mrzlično deloval, prepotoval vso Makedonijo in zelo ojačil organizacijo. Zavist in ljubosumnost je pa razdvojila odbor. General Jončev bi bil rad zavzel Sarafovo mesto. Sarafova in njegove pristaše so zaprli, a pri razpravi je bil Sarafov, ki so ga obdolžili pomeverjenj, oproščen.

BELGIJSKI KRALJ LEOPOLD VZAME DOPUST.

Belgijski kralj Leopold namerava slediti zgledu rajnega švedskega kralja Oskarja, da vzame zaradi bolezni približno polletni dopust. Zastopal bi ga kot regent princ Albert Flanderski.

KULTURNI BOJ NA FRANCOSKEM.

Sedanji kulturni boj na Francoskem je najodurnejši, kar jih je imela dozdej Francoska. Iz bolnišnic gonijo zdaj požrtvovalne usmiljenke. Niti ob času velike francoske revolucije se niso ob času konventa upali takratni Jakobinci, da izženejo usmiljenke. Prisilili so jih samo, da so odložile svojo redovno obleko. Moderni Jakobinci jih pa izganjajo iz bolnišnic.

MRTVOUD ZADEL GOVORNIKA V NEMŠKEM DRŽAVNEM ZBORU. — POSTAVA PROTI POLJAKOM ZAGOTOVLJENA.

Med sejo nemškega državnega zbora dne 12. t. m. je pričel ob štirih popoldne govoriti o borzni postavi grof Kanitz. Med začetkom govora mu pa odpove glas in zgrudi se na kolena. Poslanci in zdravniki mu priskočijo na pomoč. Grofa je zadel mrtvoud. Razpravo so prekinili in jo pozneje nadaljevali. — Glede na predlogo proti Poljakom se je sporazumela vlada s konservativci. Kompromis obstoja v tem, da ne velja razlastitev zemljišč in prepoved parcelacije za vso Poznanjsko in Zahodno Prusko, marveč le za gotove okraje in za posamezne objekte.

PRIJETA AVSTRIJCA V CARIGRADU.

Turška policija v Carigradu je mrzlično delovala, ker je poizvedela, da nameravajo napasti sultana. Zaprl so tudi Avstrijca Cepića in Treota. Zdej so jih pa izpustili, ker je bil sum neopravičen. Zagotovljeno je, da dobita Avstrijca odškodnino in moralno zadoščenje.

RUMUNSKI OBMEJNI STRAŽNIKI NAPADLI OGRSKO VAS.

Dne 11. t. m. je napadlo deset oboroženih rumunskih stražnikov ogrsko vas Mikestelek, oropali so hiše, pretepli več prebivalcev in odvedli seboj v Rumunijo nekega bogatega ogrskega posestnika, ki so ga izpustili drugo jutro.

Dnevne novice.

+ Dr. Benkovič in cesarski namestnik grof Clary. Nemškonacionalna korespondenca poroča, da so poslanci dr. Markhl, Malik in tovariši interperirali ministra notranjih zadev Bienenrtha zaradi včerajšnjega dr. Benkovičevega govora v državni zbornici, češ, da se je nahajal v njem odstavek, ki bi mogel provzročiti »utemeljeno razburjenje« zaradi navedenega izreka štajerskega cesarskega namestnika, ker je bil ta izrek naveden v neposrednem stiku s trditvijo govornikovo, da uradniki nimajo srca za slovensko ljudstvo.

Nemški nacionalci trdijo, da bi tak izrek iz ust visokega funkcionarja, kakor ga je navajal dr. Benkovič, naravnost razdražil prebivalstvo in bi imel nepreračunljive posledice. Minister se pozivlja, da naj trditve dr. Benkovičeve preišče in da uradno ugotoviti njeno neresničnost. — Človek bi mislil, ko čita to poročilo nemškonacionalne korespondence, da bo res nastal velik punt in upor na Štajerskem, in si mora predstavljati, kot da je grof Clary storil največjo krivico Nemcem. Stvar je pa mnogo bolj razburljiva za Slovence, kakor pa za Nemce, kajti dr. Benkovič se je potegoval za slovenske pravice, in če je tudi grof Clary iz čisto tehničnih razlogov moral pritrčiti dr. Benkoviču, se to ni zgodilo zaradi kake posebne naklonjenosti do Slovencev, ampak zaradi tega, ker je bila zahteva sama popolnoma pametna. Dr. Benkovič se je bil namreč pritožil pri cesarskem namestniku v Gradcu, da so pridelili okrajnemu glavarstvu v Brežicah konceptnega praktikanta, ki ne razume niti besede slovenskega, pa ga vendar pošiljajo na komisije v-Kozje, kjer ni mogoče dobiti niti tolmača, da bi posredoval med strankami in med vladnim organom. Tako uradovanje ni nima posebno v vodopravnih zadevah nobenega namena in prebivalstvo, ki je interesirano ne le pravno, ampak tudi materialno na razsodbah, ki izvirajo iz takega uradovanja, ne more prenašati takega ravnanja. Namestnik grof Clary je priznal upravičenost te pritožbe in se je skliceval na to, da ima namestništvo za štajersko na razpolago premalo slovensčine zmožnih uradnikov. Omenjenega konceptnega praktikanta pa so kmalu na to nadomestili z drugim, ki je slovensčine zmožen. — Ta izjava grofa Claryja je torej tako razburila Malika, Markhla in tovariše. Kakšne pojme pa imajo neki gospodje o uradovanju?

+ »Naša Moč« izide namestu danes jutri, ker se je tisk vsled nepričakovanih zaprek zakasnil.

Kmečka zveza za kranjski okraj je izrekla v svoji zadnji seji soglasno zahvalo g. državnemu poslancu Jos. Demšarju za njegov krasni govor in zagovor kmečkih koristi v državnem zboru. Ravnotako se je izrekla soglasno zahvala »Slovenskemu klubu« v državnem zboru, ker je tako odločno nastopil pri glasovanju proti predlogu socialistov o »podaženju živil«. — Kmečka zveza bo raztegnila svoj delokrog tudi na škofjeloški okraj. Sklical se bo občni zbor, na katerem se izvoli odbor iz obeh sodnih okrajev.

— **Borštnikov jubilej iz Zagreba se nam poroča:** Na zagrebškem gledališču se je zopet slavilo slavlje umetnika, ki je posvetil vse svoje življenje, vse sile in sposobnosti le gledališču. Sedaj je preteklo 25 let, odkar deluje g. Ignacij Borštnik na umetniškem polju. Težko je govoriti o igralcu—umetniku, kakoršen je g. Borštnik. To bi značilo zbrati vse njegove vrline in sposobnosti v en spomenik, ki bi nam tedaj mogel pokazati igralca-umetnika, kakoršen je naš Borštnik. Zaman je vsa hvala, vsak si je svest, da je Borštnik velik umetnik. Njegovemu delovanju se ima zahvaliti zagrebško gledališče, da je danes mogoče v mnogih kreacijah ugoditi modernim zahtevam drame. On ni umetnik stare šablonske navade, ki se naslanja na že preživela pravila drame, on je poseben umetniški pojav, ki si je bil vedno svest svoje uloge, v kateri je nastopil, on nam je pokazal vedno pravo psihologijo duše dotične uloge. On ni igralec, ki igra tjavendan — da le igra. On je umetnik, ki vsvarja prave tipe, značaje, ki jim podaje vzvišenost, da jih oživi in povzdigne v ono višino, kamor spadajo po svojem delovanju. Najbolje se je to opazalo prizgodovinskih ulogah. Kakor njegova igra, tako tudi njegova maska, vse to je bil izrazit tip, v katerem je Borštnik bil, da nam pokaže one slavne junake v zgodovini. Igra same že o njem govori. Vsaka kretnja, vsaka izprememba glasu, vsaka gesta, vse to je, kar stori v njem umetnika. On je danes edini, da v svojih ulogah zariše socialen problem. On se ne zadovoljuje s tem, da nam samo pokaže kako markantno sliko iz ljudskega življenja, ne, on gre dalje, on nam raztolmači, zakaj je življenje tako prepreženo, odkod izvor zla, poštenosti in bede človeške. To je Borštnikova umetnost, umetnost stvarjenja. In 25 let je on tako deloval na polju umetnosti, — v gledališču. Zagrebško občinstvo je počastilo umetnika povodom njegovega jubileja z mnogobrojnimi čestitkami in venci, s katerimi mu je najiskrenejše izkazalo hvalo za njegov trud in umetnost. Pridružilo se je vse, kar se ogreva za umetniško ognjišče, da zakliče Borštniku prisrčen: Živio! Oledališka uprava je izročila umetniku zelen lavorov venec, društvo hrvaških književnikov ga je odlikovalo s srebrnim lavorovim vencem; poleg tega pa je dobil jubilent mnogo daril od strani poedincev, kakor od svojih učiteljev in učencev. Zlasti ga je razveselilo darilo, katerega mu je izročila gospa Polakova z besedami: »Š planin Tvoje domovine!« Iskreno se je zahvalil za vse tople in srčne čestitke. Za tem se je igrala drama »Zemlja«. Jubilent si je sam izbral to igro, da nam v nji odkrije dušo, ki slovensko čuti. On je v svoji ulogi triumfiral. Pokazal nam je človeka, ki vse svoje življenje posveti domačemu ognjišču. Svojo ulogo je igral zelo izvrstno. Z veliko spretnostjo je razvil svojo ulogo, nam pokazal borbo člo-

reka s smrtjo, v kateri on — človek ostane magovalec. Slava njemu! Mi hvalimo previdnost, ki nam je poslala brata Slovence, ta nam povzdigne glas in širi umetnost.

A. R. B.

— **Promocija.** Danes dne 13. t. m. je bil promoviran na graški univerzi g. Janko Pretnar, jeseniški rojak za doktorja modrolovja. Cestitamo!

— **Iz Notranjskega** se nam piše: Naš poslanec dr. Žitnik se je zavzel, da bi južna železnica napravila na progi St. Peter-Reka dva nova vlaka, ki bi imela zvezo s popoldanskimi vlaki proti Trstu in proti Ljubljani. V ta namen je tudi poslal županstvu tiskana navodila, ki kažejo podrobnosti o teh vlakih, obenem jih prosi, naj županstva vrnejo njemu zpolnjena s pečatom županstva, ta navodila nazaj. Za Notranjce bi bila ta nova zveza velikega pomena, ker imajo slabo zvezo, le zvečer pozno in jutraj zgodaj je zveza z Reko; obratno bi bila od reške strani ugodna popoldanska zveza z Ljubljano in Trstom. En lak izvod je tudi prišel pred oči poročevalcu Notranjca, ki je takoj spoznal to veliko važnost za Notranjce in hajd! Notranjec jo je doslovno po dr. Žitnikovem govoru razbojnal, pa ne, da bi pristavil, kje je zvedel, ampak priobčil je to, kakor bi vse to iztuhlat sam in če bo dr. Žitnik kedaj to res dosegel, bi pa Notranjec seveda to zaslugi sebi pripisal, češ, saj je "on" to prvi izprožil, Žitnik je le vsled njegovega članka to storil.

— **Shod priredi v nedeljo, 15. t. m.** Slov. kat. društvo v Kropi. Govoril bode dr. Evgen Lampe.

— **Beda na pošti.** Precej pišejo listi v zadnjem času o bednem stanju poštnege osobja. Sliši se iz poštних uradov obupen klic po vsakdanjem kruhu. Rad bi ugriznil kak poštni oficijant v skorjico kruha, a nima ga, kot tudi časa ne! Bodo li uvideli gotovi krogi to najskrajnejšo bedo in priskočili na pomoč vsaj ob dvanaesti uri. Popolnoma resignirani na vse pričakujejo oficijanti na začetek januarja, ko se odloči, je li še kaj kruha zanje, ali nič več. Stanu primerno — kot ukazujejo predpisi — jim ob sedanjih splošnih draginjah ni mogoče izhajati. Imenujejo se uradniki c. kr. pošte, pa so še kakšni sluge druge boljše plačani. Tako se ceni izobrazba nižje gimnazije! Prisiljeni so oficijanti živeti prav skromno, bodisi kar se tiče obleke, hrane in stanovanja, še zadovoljni morajo biti mnogokrat, da sploh dobijo kje kako stanovanje in hrano, ali pa zaidejo na nepoštena sredstva, če nimajo slučajno domače podpore. Odkril se je zopet en slučaj, ki kaže, kako se mora boriti oficijant pri pošti v hudi borbi sedanjega življenja. Oficijant Schmutz Karol je hotel živeti bolj »inteligentno«, kot so mu dopuščale razmere, in tudi ni hotel »zapraviti« svoja mlada leta v zatajevanju. Segel je po priporočenem pisnu, ko je uradoval v Divači in spravi skričal 20 kron. Vzelo se mu je, ko se je doglano, vsled tega eksistenco, kar je umestno z ozirom na dejanje. Toda odkrilo se je še drugo spolirano pismo, ki je bilo tudi priporočeno in je šlo tudi skozi njegove roke v Divači 16. maja, kjer tudi kažejo okolnosti, da je on to storil in šel z 200 lirami proti Benetkam, kjer jih je menda pogljal. Pravica in ugled uradnikov zahtevata, da se zločini postavno kaznujejo. Ali pa se mora kaznovati dejanju primerno ta, ki zastavi duševne in telesne moči za delo, a mu plača ne zadostuje, da bi mogel primerno živeti?! Ugled oficijantov kot sploh poštних uslužbencev dalje naravnost upije, da se stori konec tem prežalostnim razmeram in se te tako izboljšajo, da se nepošteni koraki pri pošti ne bodo mogli pomilovati, ampak pravično kaznovati, ako pridejo take vrste slučaji. — Srečno in boljše Novo leto želi oficijantom dopisnik.

— **Prestavljena** sta g. Grmek, nadučitelj ob Sori in njegova soproga, učiteljica v Sori, v Komendo pri Kamniku.

— **Vilofica** se je razcvetela ta teden na župnijskem vrtu v Preski. Sprejeli smo jo v uredništvo kot srečno znamenje.

— **Nesreča na cirkularni žagi.** V Spodnjem Logatcu je popolnoma odrgalo na parni cirkularni žagi kurjaču Ferd. Kolarju levo roko v zapetju.

— **V Kobariid** se preseli nazaj dr. Franek, ki je odšel v Buzet v Istro.

— **Častno svetinjo** za 40-letno zvesto službovanje je dobil cestar Mat. Čuk v Spodnjem Logatcu.

— **Cerkiljske novice.** Dne 11. t. m. vršila se je tu volitev županstva. Županom izvoljen je prejšnji župan A. Kosmač; podžupani so pa: Andrej Kobal, Filip Peternej, France Tavčar, vsi iz Cerkna; Ivan Obid, Bukovo; Ivan Mlakar, Dol. Novake; Andrej Peternej, Labuje; Peter Podobnik, Čeples; Jože Mavri, Orehek; Ivan Bašelj, Jazne; Ivan Brejc, Otalež.

— **Nova poštna zgradba v Opatiji.** Minister za trgovino je odredil, da se blizu trga v Opatiji kupi zemljišče in da se na njem zgradi novo poštno poslopje.

— **Štrajk težakov v Trstu.** Včeraj popoldne ob 10. uri so imeli štrajkovci običajni shod, na katerem so sklenili, da vstrajajo v štrajku. Po shodu so priredili obhod po mestu. — Število štrajkujočih je bilo včeraj še manjše, nego predvčerajšnjim. Delo se vrši malo da ne popolnoma normalno. Pri trvdki Francesco Parisi je včeraj delalo 57 težakov, dočim jih rabi ta trvdka ob najhujših prilikah dela le 80, a ko je manje dela celo samih 35. — Ob 5. uri zvečer so štrajkovci imeli zopet shod, na katerem so zopet sklenili ostati v štrajku. — V pristanišču so včeraj naložili in zložili 328 vagonov blaga. 35.000 zabojev je zloženih na obrežje. Južna železnica je zaradi

stavke ustavila sprejem blaga za Trst; izjema je le za brzovozno blago, pivo, živino, zeleznjavo. Več parnikov iz Sirakuze, polnih sadja, ki bi imeli dospeti v Trst, je krenilo na Reko. — **Cena petroleja** se je z dnem 10. dec. zvišala.

Štajerske novice.

— **O polnih trebih** piše v »Domovini« dr. Sernec star. Celjska »Domovina« piše o duhovnikih, da so »siti vsak dan, če so pa drugi jim je vse eno. Za te imajo samo katoliško vero, zase pa denar in polne trebuhe«. G. dr. Vrečko je za tako pisanje dal ukor dr. Sernecu. V Celju taka pisava vzbuja občno pozornost, ker se vé, kako je bilo pri zgradbi »Narodnega Doma« s — trebihi.

— **Š Smrt na cesti.** Zadnjo soboto so peljali Koserjevi mesarji velikega bika v mestno klančnico — a glej, tudi bik se boji smrti; zastoj je bilo vse prizadevanje, bika niso spravili v hišo. Pa smrt mora storiti; vlečejo ga k nekemu kanalu na odprti cesti, mahnejo ga parkrat po glavi in bik se zgrudi v veliko začudenje obilnih gledalcev.

— **Š V Ptuj** se snuje deška godba; sestavljena je po vzorcu dunajskega »Knabenhorta« iz samih šolarjev; imajo vsak dan po dve uri vaje, ob nedeljah celo štiri ure. Da trpi pri tem vzgoja in šola, tega seveda ne premislijo očetje v občinskem svetu.

— **Š Zblaznel** je v Novi cerkvi pri Celju črevljar Topovšek.

— **Š 500 otrok** je bolnih v Gradcu na ošpicah. Sedem šol je zaprtih.

— **Š Umrli** je pri Sv. Urbanu pri Ptuj nadučiteljeva soproga gospa Marija Kocmut, rojena Pachernig, stara 52 let.

— **Š Radi uboja** viničara Petra Maruška je bil pred mariborskimi porotniki obsojen 20 let stari viničarjev sin Janez Katan.

— **Š Dež. živinozdravnik Oton Tannhofer** iz Marenberga je tožil »Marburger Zeitung«, ker mu je očitala kaznjiva dejanja. »Marburger Zeitung« se je posrečil dokaz resnice. Akti so bili izročeni končno drž. pravdnistvu, da uvede proti Tannhoferju preiskavo radi goljufije.

— **Š Umrli** je v Grajski vasi pri Gomilskem posestnik g. Anton Novak. — Pri Sv. Antonu na Pohorju je umrl posestnik g. Kristijan Kovač.

— **Š Tatinski trgovski pomočnik.** Trg. pomočnik Karol Veratschnig je v Mariboru svojemu šefu Martincu pokradel za 1600 K blaga in blago prodal nekaterim kramarjem in kramaricam. Tatinskega trgovskega pomočnika so aretirali, z njim pa tudi kramarico Marijo Vozu iz Maribora.

— **Š Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuj** priredi na Silvestrov večer majhen pevski in godbeni koncert v »Narodnem domu« v Ptuj. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Š Dr. Sernec** iz Celja je bil radi afere z dr. Benkovičem obsojen na 40 K.

Ljubljanske novice.

lj Müller in njegova sestra oproščena. Danes je stala pred okrajnim sodiščem za sebnica Izabela Müller, sestra bivšega učitelja E. Müllerja. Obtožena je bila, da ona in njen brat za svoj dobiček zdravila ljudi. Mestni magistrat ju je ovadil, češ, da bi sicer ne mogla živeti, ako bi za zdravljenje ne jemala nič plačila. Toženka se zagovarja nemški in silno hitro govori: To se lahko piše. Priče naj se zaslisi. Kje je kaka priča, ki bi mogla trditi, da sem za zdravljenje samo en vinar zahtevala. — Prečita se sodba iz leta 1904, s katero je bila obtoženka oproščena na slično ovadbo, ker od vseh 50 zaslisanih prič ni nobena potrdila, da bi vzela kaj plačila za svoje zdravljenje. — Toženka: Da, oproščena, oproščena sem bila! To ne zmore vsak! — Sodnik: Od česa pa živite? — Toženka: Od svojih prihrankov. Moji bratje res niso nikaki »financmani«, jaz pa sem bila. Orgljala sem, otroke poučevala in varčno živela. Za dragocenosti svoje tete sem dobila 1300 gl. Moj brat ima par agentur. Za toliko časa bom že imela prihrankov, da brat dobi kako boljše službo. — Sodnik: Zakaj pa vašega brata ni sem. Kje pa je sedaj vaš brat? — Toženka: Ne vem! Res ne vem, kje je sedaj moj brat. Gospod sodnik, midva z bratom sva zdravila najvišjo ljubljansko nobleso. Vprašajte gospoda okrajnega glavarja Del Cotta, rodbino polkovnika viteza Franka, kar niso mogli zdravniki, ne klinike, to sva ozdravila midva z bratom. Le vprašajte ljudi. Po celi Ljubljani sva z bratom slavna! In še sedaj, ko sva bila v preiskavi, so prihajali ljudje s prošnjami, naj jim pomagava. To je jako težavno, gospod sodnik. Človek ne bi zastoj ne smel deliti dobre! Pomislite, v kakem položaju bi bili vi, če bi se vam kaj takega zgodilo, kot meni. Sedaj, ko sem bila v preiskavi, pošlje celo gospa soproga podpredsednika deželne sodnije g. Pajka k meni neko gospo, naj jo za božjo voljo ozdravim. To je jako hudo: kaj naj bi v takem slučaju storila, gospod sodnik? Tako visoke osebe meni zaupajo! Ali ni to laskavo zame in dokaz, da res nekaj vem in znam. — Prečita se iz cele množice pisem, ki so prihajala zadnji čas od odličnih in priprostih oseb sodišču s prošnjo, da se Müllerjeve ne obsodi, pismo Jožefa Stupica z Biča. V pismu piše Stupica, da je s svojim otrokom hodil okoli vseh ljubljanskih in dolenjskih zdravnikov, da je bil otrok 40 dni v bolnišnici, ko je pa trikrat vzel Müllerjeva zdravila, je otrok ozdravil. Plačal za to Müllerjevimi ni nič. — Sodnik obtoženo Izabelo Müller oprosti, ker se raz-

mere od leta 1904 niso nič izpremenile in ker se Müllerjevi in njenemu bratu ni moglo dokazati, da bi za zdravila vzela plačilo. Sama trditelj magistratova, da bi sicer ne mogla živeti, za obsodbo še ne more zadoščati. — Oproščena: Hvala lepa, gospod sodnik, hvala lepa, kompliment, udani kompliment. Kaj pa je z bratom? Ali je tudi prost? — Sodnik: Tudi! — Oproščena: Hvala, kompliment, kompliment! Bravo! Gospod sodnik! Ali vam lahko še par zgodbe povem? Neka deklica je imela raka, bruhalo je, takoj sem spoznala, da je zdravnik, ki jo je zdravil, najbolj neumen človek... — Sodnik (se prime za glavo): Za božjo voljo, pustite me sedaj. — Toženka se obrne in hiti k vratom: Priporočam se! Udano se priporočam! Schon zwei freisprechende Urteile!

lj Iz »Ljudske kuhinje« se poroča, da so izstopili iz odbora: gospe Helena Schifferer, Marija dr. Janežičeva in gosposje Karol Achtschinn, Franc Pretnar in dr. Anton Janežič. Člani bodo zahtevali izvanreden občen zbor.

lj Iz kemične tovarne. V torek popoldne so štrajkali pri nas tesarji in zidarji. Tudi delavci, ključavničarji in kovači so bili voljni, da stavkajo. Delavstvo je odposlalo k ravnatelju odposlaništvo. Zahtevalo je, da odstranijo zelo olikanega delovodjo Brabletza, ki pita slovensko domače delavstvo s priimki, kakor »Windischer Hund«, »Gesindel«, »Bagage« itd. Nadalje je prosila deputacija za izboljšanje plač. Obljubi se delavcu na dan po 2 K 40 h, da pa nekaterim le po 2 K 20 h. Nadalje je prosila deputacija, da naj se plača ura od 6. do 7. jutraj, ker se je delo prvotno od 7. ure jutraj do 6. ure zvečer. Konečno je prosila deputacija, da se sme prinesiti v tvornico kava in jedila ob sobotah, ko se dela od 6. ure zvečer do nedelje popoldne, torej celih 18 ur, z enournim odmorom o polnoči. Na teh 18 ur opozarjamo obrtno nadzorništvo, kakor tudi na to, da dela tudi oddelek, ki nastopi delo v nedeljo popoldne, ravnotako 18 ur s kratkim odmorom zvečer ob šestih in ob polnoči eno uro. Nadalje je četrtini odmor ob devetih in ob štirih tako po dnevi kakor po noči. Revizijski ključavničarji delajo ob sobotah od šestih zvečer do nedelje zvečer ob šestih. Ravnatelj je rekel, da ne dovoli prinašati jedil v tvornico, sploh ni ugodil v nobeni točki. Štrajk je trajal v torek popoldne in se zvečer končal. Seveda sta stražila tvornico dva orožnika z nasajenimi bajoneti, dasi je bilo delavstvo popolnoma mirno. Ravnatelj je rekel odposlaništvu, kdor hoče delati, naj dela, kdor ne, pa naj pride na obračun. Razven tesarjev in zidarjev je delavstvo pričelo delati. Proti članom deputacije se je pa pričelo delati z odpustom iz službe.

lj Eskadron dragonskega polka štev. 5. bo meseca maja prestavljen v Ljubljano. Ker v vojašnicah ni prostora, bodo vojaki nastanjeni pri privatnih strankah.

lj **Regulacijska dela** v zgornjem delu Rožnih ulic so se deloma pričela s tem, da so do zdaj podrli zidovje starega župnišča in vrta. Spomladi se bo delo nadaljevalo

lj **Vincencijeva družba** ima prihodnjo nedeljo svoj društveni praznik, bode v Marjanišču jutraj ob pol 7. uri sv. maša s skupnim svetim obhajilom, popoldne ob 3/4 6. uri litanije in potem ob 6. uri zborovanje. Načelnikstvo vabi k udeležbi delavne člane vseh konferencij.

lj **Gledališke vesti.** Danes slavi slovensko gledališče Borštnikov jubilej. V prvi polovici meseca januarja uprizore izvirno Meškovo dramo »Na smrt obsojeni«. — V prvi polovici meseca februarja pride na oder ciklus treh enodejank A. Robide pod skupnim naslovom »Demon Venera«, v drugi polovici februarja bodo igrali Cankarjevo igro »Nioba«, v prvi polovici marca pride na vrsto zgodovinska drama A. Medveda »Kacijanar«.

lj **Sprideno dekle.** Jožefa Hudnik, 18 let stara služkinja v Ljubljani, je zapeljala nekega 5 let starega ji v varstvo izročeneega fantka k nenravnemu činu. Pokorila se bode zato 10 tednov v težki ječi.

lj **Ponesrečna elektrika.** Včeraj zvečer, ko je omrežje mestne elektrarne najbolj obteženo, je nastal na sedaj še nepojasnen način kratki stik (Kurzschluss), ki je povzročil, da je na enem podzemeljskih kabljev pregorela svinčena spojka. Na ta način so bili drugi kabli, ki so v omrežju zvezani tako obteženi, da so tudi na teh za enem drugim pregorela svinčena varovala. Vsled tega je polovica luči v kolodvorskem, šentpeterskem in poljanskem predmetju ugasnilo. Danes se omrežje popravlja, ker je treba premeniti izgorela varovala z novimi. Do večera bo omrežje zopet v redu.

lj **Društvena godba ljubljanska koncertu** jutri zvečer v hotelu »Južni kolodvor« (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer, Vstopnina prosta.

lj **Roditeljski večer** za starše in prijatelje šolske mladine bo v sredo, dne 18. decembra, ob šestih zvečer na mestni slovenski dekliski osemrazrednici pri svetem Jakobu. Predaval bo g. katehet Janko Mlakar »O vzgoji k resnicoljubnosti«.

lj **Zidovje pri salezijanski cerkvi na Rakovniku** je dograjeno letos do velikih oken. Stavbo hodi vedno občinstvo ogledovat.

lj **Enonadstropno hišo** si zgradi spomladi trgovec na Dolenjski cesti gospod

Fran Babič. Svet je že parceliran in zaznamovan.

lj **Pot na Grad** je dobil zadnje dni nekaj razsvetljave. Ovinki imajo namreč vsak po eno svetilko. Za prebivalce grajskih poslopj je ta naprava zlasti v jesenskem in zimskem času bila že zdavnaj nujno potrebna. Predmestne ulice in ceste so pa še vedno pod vso kritiko temne in zane-marjene.

lj **Pokrito** je novo šentjakobsko župnišče in poslopje »Ljudske posojilnice«.

lj **Pivovarna J. Aurovih dedičev** je dala pri svojem posestvu ob Dolenjski cesti si zgraditi nov del poslopja.

lj **Opomin.** Ker že 15. t. m. poteče rok za zglaševanje onih mladeničev, ki stopijo z novil letom v črno vojno, se z ozirom na to, da se jih je dosedaj še prav malo zglasilo, vnovič do prej označenega dne v pisarni magistrat-opozarjajo, da store tozadevno svojo dolžnost nega vojaškega referenta od 8. do 12. ure popoldne. Zglasiti pa se imajo: a) vsi v Ljubljani l. 1889. rojeni mladeniči neglede na njih pristojnost; b) tudi zunaj Ljubljane l. 1889. rojeni pa v Ljubljano pristojni mladeniči. Izkazila o domovinstvu je prinesli s seboj. Bolne odsotne ali službeno zadržane mladeniče pa lahko zglaše tudi njih sorodniki.

Razne stvari.

lj **Letanje iznajdeno.** »Figaro« poroča, da so iznašli skrivnost o letanju in da opiše aparat za letanje po novi teoriji, ki, če se obnese, napravi preobrat v zrakoplovstvu.

lj **Poročila** sta se dne 12. t. m. v Atenah princesinja Marija Bonaparte in grški princ Jurij.

lj **Pri drsanju** v brnski okolici se je udrl led, ko je drsalo osem gimnazijcev. Dva sta utonila.

lj **Napad na vlak.** Na kolodvoru v Breustrupu so neznani storilci premaknili tir. Osební vlak je zato zavozil v neki tovorni vlak. Razbita je lokomotiva in več voz.

lj **Tatvina v muzeju.** V amienskem muzeju so ukradene stare podobe, ki so vredne 300 tisoč frankov.

lj **Elektrarno** zgradi beljaška občina.

lj **Novo štacijsko vojaško poveljstvo** dobila Bolcan in Riva, kjer izdatno pomnože posadko.

lj **Carična influenza** je trdovratna. Carica mora ležati. Tudi veliki knez Nikolaj je obolen na influenco.

lj **Čehi in avstro-ogrška banka.** Gosposko-zbornični član Wohanka in praški veleindustriec Bondy sta zahtevala pri Becku zastopstvo Čehov v generalnem svetu avstro-ogrške banke. Čehi kandidirajo Fořta, Nemci pa Pradeja.

lj **Avstrijski vojaški begun** Maurer se je prostovoljno javil pri hamburški policiji, ki ga izroči avstrijskim vojaškim oblastim.

lj **V blaznici zadavljen.** V neki marzijski blaznici so pazniki, ko so ga hoteli zvezati, zadavili glasbenika Taillerja.

lj **3000 igralcev brez zaslužka.** Finančna kriza v Ameriki je vplivala tudi na gledališča. V Ameriki je sedaj 3000 gledaliških igralcev brez zaslužka.

Znanost in umetnost.

* **Nova knjiga.** Za naše obrtnike in za slovenske obrtne učne zavode je pravkar izšla v zalogi H. Graesera in drugov na Dunaju od c. kr. ministrstva za bogočastje in uk z odlokom z dne 10. julija l. 1907., štev. 22.142, odobrena učna knjiga »Obrtno zakonoznanstvo«. Pisatelj g. H. Podkrajšek obravnava v tej svoji najnovejši učni knjigi za obrtnike najvažnejše deželne in državne zakone in govori posebno obširno o novem »Obrtnem redu«. Knjiga, ki je prvo slovensko delo te vrste, velja 1 K 20 h in je naprodaj v vseh ljubljanskih knjigotržnicah.

Telefonska in brzolajna poročila.

BUREN PRIZOR V DRŽAVNEM ZBORU.

Dunaj, 13. decembra. Danes se je pri dejanskem popravku dr. Benkoviča izvršil v državnem zboru buren prizor. Dr. Benkovič je opozarjal, da so bili pri policiji v Brežicah nekateri redarji kaznovani, ker niso razločevali tuje lastnine od svoje in radi prestopkov zoper varnost časti. Poslanec Markhel je zaklical dr. Benkoviča, da očita brežički občini izrabljanje uradne oblasti. Socialni demokrat Muhič zakliče Markhlu: Vi ste mene že enkrat po krivem obsodili. Markhel Muhiču: S povzdignjenimi rokami ste me prosili milosti. — Muhič plane proti Markhlu ter ga hoče udariti. V tem trenutku skoči med Markhla in Muhiča Malik. Muhič se vrže na Malik. Vpitle je strašno. Vsak trenotek je pričakovati, da se Muhič in Malik dejansko spopadeta. Nekaj poslancev skoči vmes in loči Malik in Muhiča. Dr. Benkovič je moral svoj govor prekiniti. Le počasi nastane mir. Nato dr. Benkovič nadaljuje svoj govor. Protestira proti temu, da mu cesarski namestnik Clary očita, da zavija resnico. Cesarski namestnik je sam izjavil, da se na vse podrobnosti svoječasnega odgovora ne more natančno spominjati, kako mu more torej očitati, da zavija resnico. Pogovor se je vršil natančno tako, kakor je to opisal govornik. Nato govornik razpravlja uradniske razmere na Južnem Štajerskem. Nato je sledilo še nekaj dejanskih popravkov, nakar je načelnik nagodbenege odseka dr. Kramar predlagal, naj se preide v specialno debato o nagodbi.

Predstave ob ponedeljkih, torek, sredo in petek ob 8. uri zvečer, ob nedeljah in praznikih ob 3., 5. in ob 6. uri popoldne ter ob 8. uri zvečer. — Cene: I. prostor 30 kr., II. 25 kr., III. 20 kr., IV. 15 kr. Vojaki od narednika navzdol in otroci vsak prostor 5 krajcarjev ceneje.

I. najpopolnejše

= Kinematographie-Theatre-Francais =

bivši „Katol. Dom“ v veliki dvorani I. nadstr., Turjaški trg 1.

Vsako soboto in sredo nov spored.

2333 3

Vsak četrtek in soboto predstave po znižanih cenah za dijake in otroke ob 3., 5. in 6. uri Cene: I. prostor 15 kr., II. 10 kr., III. in IV. 5 kr. Ob 8. uri zvečer vrše se predstave kakor običajno.

POIMENSKO GLASOVANJE O NAGODBENI SPECIALNI DEBATI.

Dunaj, 13. decembra. Po predlogu dr. Kramafa, naj zbornica preide v specialno debato o nagodbi, so predlagali nemški agrarci, naj se o tem glasuje po imenih. Pri glasovanju ni bilo dr. Ploja, dr. Ivčevića in dr. Rybača. Ježovnika so poiskali, ker se je poizkušal izogniti glasovanju. Hribar je glasoval za »da!« Z veliko večino je bilo sklenjeno, da se preide v specialno debato.

DELEGACIJE.

Dunaj, 13. decembra. Danes so imele stranke pogovor radi volitve v delegacijo. Iz Goriškega pride letos v delegacijo Italijan, drugo leto pa član S. L. S. Iz Štajerskega pride letos v delegacijo nemški konservativci Hagenhofer in en nemški nacionalci.

PASIVNI ODPOR POŠTNIH USLUŽBENCEV.

Dunaj, 13. decembra. Pasivnega odpora poštne uslužbenec je le malo čutili. Zamude so prav malenkostne.

HRVAŠKI DELEGATI.

Zagreb, 13. dec. Oni hrvaški delegati, ki so prišli sem, da prisostvujejo včerajšnji seji hrvaškega sabora, so se že vrnili v Budimpešto, da ondi nadaljujejo svojo akcijo in borbo.

NOVE VOLITVE NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 13. dec. Nove volitve za hrvaški sabor bodo meseca februarja.

OKLIC NA HRVAŠKI NAROD.

Zagreb, 13. decembra. Poslanci razpuščenega hrvaškega sabora, ki stoje na stališču reške resolucije, bodo iz Budimpešte izdali oklic na hrvaški narod.

ARETIRANI DEFRAVDANT.

Dunaj, 13. decembra. Od tu pobeglega bančnega imejitelja Rotterja so aretirali v Irkutsku, odkoder je hotel preko Vladivostoka pobegniti v Ameriko.

SHOD V BELGRADU.

Belgrad, 13. dec. Vseučilišna mladina iz Stare Srbije in Makedonije prirejuje v nedeljo protestni shod radi delovanja bolgarskih ustaskih čet.

GLASOVIT ANARHIST ARETIRAN.

Peterburg, 13. decembra. Na finskih tleh je aretiran glasoviti anarhist Čajkovski, intimen prijatelj kneza Krapotkina, ki je zadnji čas bival v Londonu in New Yorku.

OBRAVNAVA PROTI STELSJU.

Peterburg, 13. decembra. V obravnavi proti Steslju je izjavil Kuropatkin, da so vojne operacije ruske armade v vojski z Japonci temeljile na izjavi bivšega cesarskega namestnika Aleksejeva, da je rusko brodogradbeni napravljal japonskemu nepremagljivo.

ARETACIJE V PETERBURGU.

Peterburg, 13. dec. Tu je bilo te dni aretiranih okoli 150 oseb, ker so bile člani revolucionarne organizacije. Med aretiranimi je varšavski vseučilišni profesor V. I. Isajev, dijak Uthof, sin pomočnika varšavskega generalnega guvernerja in hčerka nekega šefa sibirskih železnice. Pri hišnih preiskavah je policija našla prepise tajnih aktov ruskega vojnega ministrstva.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Käser, Der Sozialdemokrat hat das Wort! Die Sozialdemokratie beleuchtet durch die Aussprüche der Parteigenossen. — Kaj so socialni demokratije in kaj hočejo, spoznamo najhitreje, če njim samim damo besedo. — Sovražnik sam nam podaja najboljša orožja proti soc. demokraciji. Knjiga obsega zbirko citatov iz raznih soc. demokratskih spisov in velja 2 K 40 v, ter se dobi v »Katoliški Bukvarni v Ljubljani.«

Wasmann P. Erich S. J., Der Kampf um das Entwicklungs-Problem in Berlin. Aus-

führlicher Bericht über die im Februar 1907 gehaltenen Vorträge und über den Diskussionsabend. — Svetovno pozornost je vzbudil nastop jezuita P. Wasmanna v Berolinu, kjer je ta katoliški učenjak tako izbrano utemeljeval svoja filozofska naravoslovna nazoranja. Širok svet se je pisalo in govorilo o njegovem stvarnem nastopu, napram zbranim Haeckel-ovim privržencem. Ta najnovejša Wasmannova knjiga se loči v dva dela; prvi del obsega Wasmannove govore v Berolinu, drugi del pa nudi razpravo o zaključnem večeru: obsega govore Wasmannovih nasprotnikov in h koncu Wasmannov sklepni govor. — Knjiga stane broš. 2 K 40 v, po pošti 2 K 50 v in se dobi v »Katoliški Bukvarni v Ljubljani.«

Hörssle Joseph, Abendunterhaltungen zwischen Bauersmann, Fabrikarbeiter und Pfarrer. III. natis. — Kakor pravi pisatelj v predgovoru nudi ta knjiga poljudno apologijo, ki naj bi služila v prvi vrsti voditeljem društev in drugim govornikom snov za predavanje v društvih; da ustreza knjiga svojemu namenu je jasno, ker je bila v kratkem času potrebna tretja izdaja. — Knjiga stane vez. 2 K 40 v in se dobi v »Katoliški Bukvarni v Ljubljani.«

Nadaljna na dopisnici omenjena dela so bila že mnogokrat priporočena in so znana kot najboljša svoje vrste; kdor jih še nima, onemu se nudi prilika nabaviti si jih v najnovejših natisih. — Životopis velikega reformatorja republike Ekvador, ki je postal žrtva framazonov, Garcia Morena, pa bo posebno dobro služil za predavanja v društvih, ker je igrokaz s tem naslovom preveden v slovenski jezik in se sem in tja predstavlja.

VITA * VITA

Nova idealna voda za želodec

VITA

naravna mineralna voda
Najčistejši
Natron-vrelec.

Glasom zdravniških izjav, izbornu učinkuje pri: nerednem prebavljanju, trganju, diabetes, preobilici vod. kisline, bolezni na mehurju in ledvicah, katarh v sapniku ali prebavnih organih.

Glavna zaloga v Ljubljani pri **Mihaelu Kastnerju**. Dobiva se tudi v vseh lekarnah in drožerijah

236 10-8

VITA * VITA

Prima trboveljski in dolenski

Kosovni premog
Srednjoslovenski premog
Orehovski premog
Grušinski premog

po najnižjih cenah — na cele vagone po premogokopnih cenah — priporoča lastnik premogokopov **J. PAULIN**, glavna zaloga premoga v Ljubljani, Nova ulica št. 3. 2737 2

Zlato svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-čistil. sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj **O. Seydl**
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Berite!!

Prodaj hišo z gostilno in vrtom na lepem prostoru v ljubljanskem predmestju v bližini dveh tovarn, jako pripravna tudi za trgovino. 2771 5-3

Kupna cena okoli 12.000 kron, polovica ostane lahko vknjižena.

Ponudbe na upravnishvo „Slovenca“.

MOHORJANI!

Spominjajte se „Narodne šole“ v Št. Jakobu v Rožu!

Darove sprejema upravništvo „Slovenca“

2784 3-2

Dražbeni oklic.

Na prostovoljni dražbi, dovoljeni vsled prošnje trnovske farne cerkve v Ljubljani, kot dedinje zamrle Marije Kopač v Ljubljani Cerkvene ulice št. 9, se bosta prodali dne 17. decembra 1907 ob 9. uri dopoldne v pisarni **Aleksandra Hudovernika**, c. kr. notarja v Ljubljani kot sodnega komisarja v zapuščino **Marije Kopač** spadajoči

posestvi

1. pod vlož. št. 11 k. o Trnovsko predmestje, obstoječi iz parcele št. 39, hiša št. 9 v Cerkvenih ulicah, s hlevom in drvarnico, ter parcele št. 12, vrt. Vzklicna cena 4345 K.
2. pod vlož. št. 758 iste katastralne občine, obstoječe iz njive parc. št. 1080/95; vzklicna cena 500 K.

Ponudniki so vezani s ponudbo takoj, prodajalka pa še le po odobrenju upraviteljstva cerkvenega premoženja odnosno nadzorstvene oblasti.

Vsak ponudnik ima položiti v roke sodnega komisarja kot varščino pred začetkom dražbe glede prvega posestva znesek 435 K, glede drugega posestva znesek 50 K.

Natančnejši dražbeni pogoji in druga pojasnila se poizvedo v pisarni **Aleksandra Hudovernika**, c. kr. notarja v Ljubljani.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek I., dne 11. decembra 1907.

Božična priložnostna prodaja.

Izredno znižane cene!

Nad 1000 komadov na novo došlih **ovratnikov** za dame, gospode, deklice in dečke 2751 12-4 od 3 gld. višje.

Najbogatejša zaloga najfinjših damskih palatov, zimskih ranglansov, stisnjenih in gladkih sielpeluche-jopic in kožuhov. koljerov. —

Največja izbira najfinjših oblek za gospode, zimskih sukenj, double palatov, kožuhov. sako od 10 gld. višje, kožuhov za mesto in potovanje. — **Krasna božična darila!**

Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič
Ljubljana, Mestni trg 5.

Podružnica v Spljetu.

Delniška glevnica: 1 : 2.000.000. 1 : 1

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporoča **promese** na kreditne srečke . . . à K 18.—, žreb. 2. jan., glavni dobiček K 300.000
 „ „ srečke reg. Donave à K 10.— „ 2. jan., „ „ K 140.000
 „ „ zem. kredit. srečke à K 5.50 „ 7. jan., „ „ K 100.000
 Vse tri promese skupaj samo 32 kron.
 Obreštuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2%, vloge na tekoči račun proti 30dnevni odpovedi po 5%.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond: 1 : 200.000. 1 : 1

Podružnice: Praga s menjalnicami: Oraben 25, Mala stran, Mest. ulica 17, Baden, Brno, Česká Lipa, Česká Kamenice, Slovanský Šternberg, Hrdlička, Nový Jičín, Písek, Gritava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Tabakstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vagal Renowega), III. L. Wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 80 a, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 16, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alservstrasse 12, X. Färberstrasse 16, XVIII. Währingerstrasse 12, XIX. Döblinger Hauptstr. 13, XIX. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 45 150-152

MERCUR

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Šte. kapital K 20.000.000. Kasar. sklad K 8.500.000

Najkvalitetnejši

nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje kreditnih zastavnic in obilicij, srečk in kuponov